pachtovatelem majitel půdy, nýbrž její pachtýř. Mluví-li čl. III cit. vl. nař. o sporech, na základě předpisů tohoto nařízení mezi účastníky vzešlých, je z toho zřejmo, že tímto výrazem označuje a rozumí jen ty osoby, na které se vztahuje ustanovení čl. I, neboť toliko o těchto osobách lze říci, že jsou účastníky v řízení týkajícím se úpravy užívání pastvin v Podk. Rusi v r. 1921 podle vl. nař. č. 201/21. Podle toho, co shora bylo dovozeno, nelze však majitele dobytka, kterým nebylo ponecháno v tomto roce užívání pastviny od majitelů půdy stmých, nýbrž kteří odvozují toto své užívací právo jen jako podpachtýři od pachtýřů půdy, pokládati proti majitelům půdy za účastníky na základě předpisů cit. vl. nař. Oni jsou takovými účastníky toliko v relaci k pachtýřům, k nimž jsou jedině v právním poměru.

Ze správních spisů jest zřejmo, že majitelé dobytka svým podáním ze 17. července 1921, došlým u hlavnoslužnovského úřadu dne 18. července 1921, domáhali se stanovení poplatků za výpas pastviny »Pomahajec«, kterou zpachtovali nikoli od st-lů, nýbrž od M. Š. a V. H., proti těmto v tomto sporu, jenž vzešel na základě předpisů cit. vl. nař. byli ovšem majitelé dobytka a M. Š. a V. H. účastníky, a pastevní výbor byl kompetentní, aby o něm podle čl. III rozhodl. Ježto však st-lé s majiteli dobytka nebyli v žádném právním poměru, vzniklém na základě předpisů vl. nař. č. 201/21, a nebyli tedy účastníky v tomto sporu ve smyslu čl. III tohoto nař., pastevní výbor v Chustu nebyl podle tohoto ustanovení příslušný, aby rozhodnutím ze 16. srpna 1921 uložil st-lům vrátiti M. Š. a V. H. část pachtovného 5.753 Kč stanovenou rozhodnutím z 22. dubna 1922, kterou jim tito podle ustanovení pachtovní smlouvy ze 3. května 1921 zaplatili. Rozhodnutí to není proto možno pokládati za pravoplatné rozhodnutí a za vykonatelný exekuční titul kompetentního orgánu, na jehož základě by bylo lze provésti exekuci podle čl. V cit. vl. nař. proti st-lům.

Ježto žal. úřad vycházel v nař. rozhodnutí z opačného právního názoru, který podle těchto úvah není ve shodě se zákonem, bylo nař. rozhodnutí již z tohoto důvodu zrušeno podle § 7 zák. o ss, aniž bylo třeba zabývati se také ještě dalšími námitkami proti němu ve stížnosti uplatňovanými.

Č. 10.947.

Samospráva obecní. — Policejní věci: * Na základě § 28 bodu 2 a § 35 čes. obec. zříz. nemůže obec rozšířiti ohlašovací povinnost uloženou osobám cizím podle §§ 5 až 9 min. nař. č. 35/1857 ř. z. na osoby, jež mají v obci řádné bydliště, a nemůže ani ode všech osob, jež podle cit. předpisů jsou k hlášení povinny, požadovati, aby na ohlašovacím lístku oznámily obci též svoje náboženství (konfesi) a obcovací řeč.

(Nález ze dne 19. prosince 1933 č. 21.014.)

Věc: Město N. proti zemskému úřadu v Praze o úpravu hlášení obyvatelstva.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem okr. úřadu v N. z 9. května 1931 bylo stěžujícímu si městu zakázáno prováděti akci, mající zdánlivě za účel provedení nového soupisu obyvatelstva podle předpisů o policejním ohlašování, jež však vzhledem ke způsobu provádění a obsahu a formě používaných při tom tiskopisů se velmi podobá úřednímu sčítání lidu z r. 1930, ježto se mají při tom zjistiti i národnost, náboženské vyznání a obcovací řeč. Ve výměru se uvádí, že naznačený postup odporuje platným předpisům, ježto jednak povinnost ohlašovací uvaluje se na veškeré obyvatelstvo, ač jí podléhají podle min. nař. z 15. února 1857 č. 33 ř. z. jen osoby do obce nově přišedší, jednak se při této akci požadují od strany dat rázu statistického (národnost, obcovací řeč, náboženství atd.), jež pro účely policejního ohlašování vůbec předepsána nejsou a k jichž zjišťování jsou povolány výhradně jen orgány státní (zák. z 28. ledna 1919 č. 49 Sb. a ze 17. března 1927 č. 47 Sb., jakož i prováděcí nař. k nim), čímž překročuje obec meze své působnosti.

Nař. rozhodnutím žal. úřad, doplniv uvedený výměr v tom směru, že akce prováděná stěžující si obcí na základě usnesení obecního zastupitelstva z 28. března 1930 za účelem nové úpravy ohlašovacího katastru se zastavuje podle § 102 obec. zříz., zamítl odvolání, podané stěžujícím si městem proti tomuto výměru, a nařídil zničení soupisového materiálu zabaveného okr. úřadem z těchto důvodů: »Ve schůzi dne 28. března 1930 se usneslo obecní zastupitelstvo v N. provésti novou úpravu ohlašovacího katastru. Za tím účelem byly obcí pořízeny zvláštní dotazníky, které byly tak vyhotoveny, že jimi byly zjišťovány též údaje, které vl. nař. č. 634/19 a č. 86/30 byly určeny pro povinné hlášení k účelům statistiky sčítání lidu. Okresní úřad, soudě z těchto dotazníků, že nejde jenom o akci pro doplnění, resp. nové upravení ohlašovacích seznamů, nýbrž o získání dat, které mají sloužiti k účelům statistickým, zakázal v odpor vzatým výměrem provádění svrchu cit. usnesení obecního zastupitelstva a příslušný materiál podle § 37 odst. 6 správ. ř. zabavil. Zem. úřad zamítá odvolání obce z tohoto rozhodnutí okr. úřadu s poukazem na správné důvody jeho, k nimž dále uvádí:«

»Jak se tvrdí v odvolání, prováděla obec zmíněnou ohlašovací akci za účelem získání dat, jejichž znalosti prý potřebuje při výkonu celé řady funkcí v přeneseném oboru své působnosti. Takováto ohlašovací povinnost obyvatelstva mohla by však býti osobám v obci se zdržujícím uložena jen na základě zákonného zmocnění orgánem povolaným k tomu podle zákona. Obec mohla by tak účiniti v oboru své samostatné působnosti jen z důvodů místní policie, svěřené jí v § 28 ob. zř. s obmezením v odst. 1 § 28 ob. zř., že totiž musí při tom šetřiti zákonů. Příslušné opatření v oboru místní policie rázu všeobecného patří pak podle § 35 ob. zř. obecnímu zastupitelstvu, může ve však pohybovati, jak uvedeno, pouze v rámci zákonů a předpisů na jejich pokladě vydaných. Otázka hlášení osob je takovýmto předpisem platně upravena. V obcích totiž, v nichž není zřízen státní policejní úřad, byla ohlašovací povinnost upravena min. nař. č. 33/1857 ř. z. a min. nař. č. 20/1860 ř. z., v nichž jsou zvláště vytčeny povinné údaje pro knihy cizinecké a ohlašovací lístky i osoby této ohlašovací povinnosti podrobené. Obec tedy byla oprávněna

ohlašovací povinnost osob stanoviti jen v rámci těchto ustanovení, nemohla však vyžadovati od obyvatelstva takové údaje, jež vl. nař. č. 634/19 a č. 86/30 Sb. byly určeny pro povinné hlášení k účelům statistiky sčítání lidu. Tím překročila meze svojí kompetence, pročež okr. úřad právem z tohoto důvodu ohlašovací akci jí prováděnou zakázal; zmocněn byl k tomu kroku § 102 ob. zř. Ježto pak soupisový materiál — okr. úřadem zabavený — získán byl způsobem, který neodpovídá zákonným předpisům, a protože kromě toho obsahuje údaje, jichž by bylo možno použíti ke škodě osob, které seznamy vyplnily, bylo nařízeno jeho zničení.«

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Nař. rozhodnutí je zbudováno na právním názoru, že ohlašovací povinnost obyvatelstva jest — pokud jde o stěžující si obec — upravena min. nař. č. 33/1857 ř. z. a č. 20/1860 ř. z., v nichž jsou vytčeny povinné údaje pro cizinecké knihy a ohlašovací lístky i osoby podrobené této ohlašovací povinnosti, a že obec jest oprávněna ohlašovací povinnost osob stanoviti jen v rámci těchto ustanovení, nemůže však požadovati od obyvatelstva takové údaje, jež podle těchto min. nař. předepsány nejsou. Naproti tomu stojí stížnost na stanovisku, že cit. min. nař. jsou zastaralá a že jest obec oprávněna na základě § 28 bodu 2 obec. zříz. v rámci cís. nař. z 9. února 1857 č. 31 ř. z. a min nař. z 15. února 1857 č. 33 ř. z. upraviti hlášení místně-policejními předpisy, na nichž se usnese obecní zastupitelstvo podle § 35 obec. zříz.

Nss neuznal stanovisko stížnosti za správné.

Jest ovšem pravda, že podle § 28 bodu 2 obec. zříz. náleží péče o bezpečnost osob a majetku do samostatného oboru působnosti obce a že podle § 35 obec. zříz. může obecní zastupitelstvo (kde a pokud nebylo vykonávání místní policie obci odňato) pro obvod obce vydávati nařízení týkající se místní policie. Lze proto se stížností souhlasiti v tom, že obci nelze zásadně upříti právo upraviti ohlašovací povinnost obyvatelstva s hlediska místní policie. Než při této úpravě není obec — jak se stížnost domnívá — neobmezena, nýbrž je povinna dbáti platných zákonů, jak se v prvém odstavci §§ 28 a 35 obec. zříz. výslovně uvádí, a sluší proto zkoumati, zdali zákonné předpisy, upravující policejní hlášení, poskytují právní podklad pro úpravu ohlašovací povinnosti obyvatelstva, jež byla stěžující si obcí zamýšlena, avšak úřadem zakázána. V tomto směru se stížnost dovolává jednak cís. nař. z 9. února 1857 č. 31 ř. z., jednak min. nař. z 15. února 1857 č. 33 ř. z., tvrdíc, že zamýšlená úprava policejního hlášení nevybočila z mezí stanovených těmito předpisy. K tomu sluší uvésti předem, že cís. nař. z 9. února 1857 č. 31 ř. z. o zavedení nového pasového systemu bylo zrušeno 1. odstavcem § 16 zák. z 29. března 1928 č. 55 Sb., a že tedy stížnost již z tohoto důvodu z uvedeného cís. nař. pro svoje stanovisko nic dovozovati nemůže. Znění min. nař. č. 33/1857 ř. z., kterého se stížnost dále dovolává, neposkytuje naprosto žádného podkladu pro rozšíření ohlašovací povinnosti na veškeré obyvatelstvo, jak bylo obcí zamýšleno, ani pro to, aby všem osobám k hlášení povinným byla uložena povinnost oznámiti městskému úřadu ohlašovicímu na ohlašovacích lístcích mimo jiné též náboženství (konfesi) a obcovací řeč. Jeť v tomto nařízení kruh osob po-

drobených ohlašovací povinnosti přesně vymezen a osoby, jež mají v obci řádné bydliště, do tohoto kruhu nenáležejí (posl. odst. § 5 cit. min. nař.) a jsou přesně stanovena data, jež od osob povinných k hlášení podle §§ 5 až 9 cit. min. nař. lze požadovati, a náboženství (konfese) a obcovací řeč k těmto datům nenáležejí. Při tom sluší poznamenati, že podle původního znění min. nař. č. 33/1857 ř. z. byly sice osoby cizí, podléhající hlášení, povinny ohlašovati (způsobem v tomto nař. stanoveným) též svoje náboženství, že však podle změny, již toto nař. doznalo min. nař. č. 20/1860 ř. z., ani tyto osoby nejsou povinny ohlašovati náboženství, a že výjimka stanovená v tomto směru v § 10 min. nař. č. 33/1857 ř. z. v konkrétním případě vůbec nepadá na váhu, když tě o hlášení osob tu uvedených vůbec nešlo. Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, jakož i se zřetelem na ustanovení § 18 cit. min. nař. z 15. února 1857, podle něhož má obecní starosta, vykonávaje působnost přikázanou mu tímto nařízením jednati podle zvláštních instrukcí politického úřadu okresního, nutno dojíti k závěru, že úřad nedotkl se nezákonně práv stěžující si obce, jestliže zakázal provésti úpravu policejního hlášení, vybočující z rámce uvedeného předpisu zákonného.

Zákonitostí nař. rozhodnutí nemůže otřásti ani námitka stížnosti, že právní normy, jichž se nař. rozhodnutí dovolává, jsou zastaralé, neboť tato okolnost (i kdyby byla pravdivá) nemění nic na platnosti těchto právních norem a jejich závaznosti i pro stěžující si město.

Zbývá námitka, že stěžujícímu si městu nemůže býti bráněno, aby vyšetřovalo data, jichž potřebuje pro obecní správu, tedy také data o národnosti, řeči a náboženském vyznání obyvatelstva, poněvadž mu data o sčítání lidu nejsou přístupná a vyšetřovati je není monopolem státní správy. Nss nemohl v konkrétním případě zkoumati všeobecně, zdali obec jest oprávněna vyšetřovati si data o národnosti, řeči a náboženském vyznání, neboť tato všeobecná otázka nebyla řešena nař. rozhodnutím, a musil se proto obmeziti jen na zkoumání, je-li ve shodě se zákonem výrok nař. rozhodnutí, kterým bylo v pořadí stolic správních stěžující si obci zakázáno požadovati zmíněná data od obyvatelstva v rámci předpisův o hlášení. Poněvadž námitky, jimiž stížnost brojila proti zákonitosti tohoto výroku, byly shledány neodůvodněnými, musila býti stížnost zamítnuta.

Č. 10.948.

Tiskové právo (Slovensko): * Na povolení k pouličnímu rozšiřování tiskopisů podle § 11 zák. čl. XIV:1914 není právního nároku.

(Nález ze dne 19. prosince 1933 č. 21.015.)

Věc: Firma »Concordia«, knihtlačiareň a vydávateľský podnik v Bratislavě proti ministerstvu vnitra o pouliční rozsiřování tiskopisů.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Zemský úřad v Bratislavě výměrem z 10. června 1930 na základě § 11 zák. čl. XIV:1914 nepovolil stěžující si společnosti pouliční rozšiřování časopisu »Képes Sportlap«, vydávaného v Bratislavě,